178354 ـ کسی که مسلمانان را بد گوید و کافران را ستایش کند بر پرتگاه هلاکت ایستاده است

سوال

حکم کسی که مسلمانان را ناسزا می‌گوید و کفار را ستایش می‌کند و حتی آرزو می‌کند از جمله‌ی کافران باشد چیست؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

الله متعال مومنان را امر نموده تا نسبت به یکدیگر محبت و موالات داشته باشند، چنانکه آنان را به بغض دشمنانشان در راه خودش امر نموده. خداوند متعال بیان داشته که موالات تنها میان مومنان است، و دشمنی میان آنان و کافران و برائت از آن‌ها از اصول عقیده و کمال دینشان می‌باشد. آیات و احادیث و سخنان سلف در این باره قابل شمارش نیست.

از جمله این سخن پروردگار متعال که می‌فرماید:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ [مائده: ۵۱]

(ای کسانی که ایمان آورده‌اید، یهودیان و نصرانیان را دوستان [خود] مگیرید [که] بعضی از آنان دوستان بعضی دیگرند و هر کس از شما آن‌ها را به دوستی گیرد از آنان خواهد بود؛ آری الله گروه ستمگران را هدایت نمی‌کند).

و آنجا که می‌فرماید:

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ (۵۵) وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ (۵۶) يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَالْكُفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ [مائده: ۵۵ – ۵۷]

(یاور شما تنها الله است و پیامبرش و آن‌ها که ایمان آورده‌اند [همان] کسانی که نماز را برپا می‌دارند و با خشوع و فروتنی زکات را می‌دهند (۵۵) و هر کس الله و پیامبر او و کسانی را که ایمان آورده‌اند یاور خود بداند [او از حزب الله است] و حزب الله یقینا پیروزند (۵۶) ای کسانی که ایمان آورده‌اید کسانی را که دین شما را به ریشخند و بازی گرفته‌اند از کسانی که پیش از شما به آنان کتاب داده شده و [چه از] کافران را دوستان [خود] مگیرید، و اگر ایمان دارید از الله پروا دارید).

و پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ بیان داشته‌اند که دوست داشتن در راه الله و دشمنی در راه الله از محکمترین پیوندهای ایمان است. ابوداود (۴۶۸۱) از ابوامامه ـ رضی الله عنه ـ از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ روایت کرده است که فرمودند: هر که برای الله دوست بدارد و برای الله دشمنی بورزد و برای الله عطا کند و برای الله باز بدارد، ایمان [خود را] کامل ساخته است. علامه آلبانی این روایت را در صحیح ابی‌داود، صحیح دانسته است.

علامه ابوالطیب، صدیق بن حسن بخاری ـ رحمه الله ـ در کتاب العبرة (۲۴۵) می‌گوید:

اما کسی که نصرانیان را ستایش می‌کند و می‌گوید آنان اهل دادگری هستند یا عدل و داد را دوست دارند، و در مجالس بسیار ثنای آنان را می‌گوید و سلطان مسلمانان را به بی‌ارزشی یاد می‌کند و انصاف و عدم ستمگری را به کافران نسبت می‌دهد، حکم چنین ستایشگری این است که وی فاسق و مرتکب کبیره است و باید توبه کند و پشیمان شود؛ این در صورتی است که مدح او صرفا برای خود کافر باشد و نه کفرش، اما اگر آنان را به سبب کفرشان ستایش کند کفر ورزیده است، زیرا کفری را ستایش کرده که همه‌ی شریعت‌ها آن را نکوهش کرده‌اند.

شیخ عبدالرحمن البراک ـ حفظه الله ـ می‌گوید:

کسی که معتقد باشد یهودیان و نصرانیان بر دینی درست هستند کافر است، حتی اگر به همه‌ی شرایع اسلام عمل کند، زیرا وی عموم رسالت پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ را تکذیب نموده است.

بر این اساس، یاد کردن از اخلاق پسندیده‌ی کافران از روی ستایش و اعجاب و شگفتی و بزرگداشت آنان، جایز نیست زیرا در تناقض با حکم پروردگار درباره‌ی آنان است».

امام نووی ـ رحمه الله ـ ضمن بیان الفاظ ارتداد می‌گوید:

اگر معلم کودکان بگوید: یهودیان خیلی از مسلمانان بهترند، زیرا حقوق معلمان کودکانشان را می‌دهند، کفر ورزیده است (روضة الطالبین: ۱۰/ ۶۹).

اما اگر در کنار بد گفتن از مسلمانان و ستایش کافران آرزو کند که از جمله‌ی کافران باشد، کافر و خارج از ملت اسلام است. چنین کسی استتابه می‌شود و دینش را به او یاد می‌دهند؛ و اگر توبه نکرد حاکم وی را به جرم ارتداد به قتل می‌رساند.

والله اعلم.